

MANIFEST

cap a una societat inclusiva

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL JUSTICE AND HOME AFFAIRS
Direction B: Immigration, asylum and borders

INTO
INTERCULTURAL DIALOGUE IN EUROPEAN SOCIETY

Les migracions al llarg de la història han anat dibuixant el món actual, han existit sempre i seguiran existint. Les migracions en la actualitat són un símptoma de les injustícies i les desigualtats a escala mundial, però també són una mostra de la capacitat humana de superació, de la capacitat de les persones per sortir endavant.

Les nostres societats són multiculturals, això és una realitat. Però, són societats que inclouen a tots els seus membres independentment de la seva cultura i del seu origen? Col·laborem per formar una societat inclusiva, és a dir, una societat en la qual totes les cultures que hi conviuen estiguin en igualtat de condicions? Tots els membres de les nostres societats tenim les mateixes oportunitats?

Una visió de les cultures com a quelcom tancat pot conduir-nos a pensar que davant qualsevol contacte entre cultures es produeix un xoc. Però les cultures són dinàmiques, estan en permanent transformació (el mateix que les societats) i es van enriquint contínuament gràcies a aquest contacte, creant noves manifestacions culturals.

La indiferència, sovint l'hostilitat davant les persones que vénen d'altres països o el model d'assimilació que intenta ocultar les diferències a través de l'homogeneïtzació han derivat, en alguns països europeus, en greus desigualtats socials i en importants conflictes de convivència. Per a que això no es repeteixi considerem que caldria construir una societat que inclogui totes les cultures de manera igualitària, que respecti les diferències i que garanteixi la igualtat d'oportunitats per a totes les persones, independentment del seu origen.

Creiem que el diàleg entre cultures i la participació social són imprescindibles per a que la societat inclusiva i intercultural sigui possible. Per això, és fonamental escoltar i incorporar les veus de totes les persones i cultures en els espais de debat públic i decisió que conformen la societat. Per això, dins el projecte europeu INTO: *Diàleg Intercultural a la Societat Europea*, es van crear grups de diàleg intercultural amb l'objectiu d'impulsar la participació de persones que normalment han quedat al marge dels espais de debat i de decisió, per la situació socioeconòmica, el nivell acadèmic, el gènere, l'edat, per pertànyer a una minoria ètnica o per ser immigrant. En aquests grups de diàleg intercultural, realitzats a Alemanya, Dinamarca, Espanya, Lituània i Romania, han participat persones immigrades, refugiades o demandants d'asil d'orígens molt diversos: Afganistan, Alemanya, Angola, Argentina, Bolívia, Bòsnia, Txetxènia, Xina, Colòmbia, Congo, Dinamarca, Equador, EUA., Eritrea, Espanya, Gàmbia, Guinea, Hongria, Índia, Irak, Iran, Kurdistan, Líban, Lituània, Marroc, Moldàvia, Nigèria, Pakistan, Palestina, Romania, Rússia, Senegal, Síria, Somàlia, Sri Lanka, Tanzània, Turquia, Uzbekistan, Veneçuela i Iugoslàvia.

La recopilació de les contribucions rebudes en els espais de diàleg ha estat la base per aquest manifest, que pretén ser un instrument que ens ajudi a aconseguir una societat en la que tots i totes puguem realitzar la nostra opció de vida en el marc d'una convivència pacífica solidària. Com? A través del diàleg igualitari, de la igualtat de diferències i del respecte mutu.

Per aconseguir una societat inclusiva i intercultural, en la que totes i tots tinguem el nostre lloc més enllà del nostre origen i cultura, creiem que és necessari:

1) Entendre les migracions com un fenomen que forma part dels processos socials i no com un problema i la multiculturalitat com una riquesa, que ens permet aprendre uns dels altres.

2) Tenir com a punt de partida la igualtat de diferències, és a dir, basar-nos en el respecte de les diferències pel desenvolupament de cada cultura i identitat, però també en la igualtat per potenciar que totes les cultures puguin tenir les mateixes oportunitats i les mateixes possibilitats d'èxit. Partint de la igualtat de diferències, la igualtat s'entén com el mateix dret de totes les persones a viure de forma diferent. Des d'aquesta concepció es superen models assimilacionistes que han equiparat la igualtat a l'homogeneïtzació de les diferències.

3) Radicalitzar les democràcies de les nostres societats incloent les veus de totes les persones i cultures que les conformen, obrint espais de participació que tinguin en compte també a les minories i que permetin una societat plural.

4) Garantir la participació social en tots els seus sentits. Totes les persones que conviuen en una societat independentment del seu origen o cultura, han de gaudir de plens drets (inclosos els drets polítics). Una participació social real és la que permet una inclusió social plena.

5) Fer dels drets humans –tant individuals com col·lectius- una realitat per a totes les persones, siguin o no immigrants. La discriminació i els prejudicis moltes vegades impedeixen que totes i tots gaudim de plens drets. Per això, és important que les nostres societats puguin superar els prejudicis, que moltes vegades deriven en actituds racistes, a través d'un apropament entre totes les cultures que formen les nostres societats; un apropament des del diàleg igualitari i el tracte respectuós.

6) Partir del diàleg igualitari com a base per a les relacions socials, és a dir, valorant les aportacions i les opinions en funció dels seus arguments i no en funció de la posició de poder, de la posició social o de la pertinença cultural de qui les realitza. El diàleg igualitari afavoreix l'entesa, el coneixement mutu i arribar a acords comuns entre persones o col·lectius diferents. D'aquesta manera, es contribueix a superar els prejudicis que es poden crear pel desconeixement dels altres i a superar possibles conflictes que es creen quan l'únic que es fa visible és el que ens diferencia i no el que podem tenir en comú.

7) Entendre l'espai físic en el qual es desenvolupen les societats com a territoris compartits solidaris, és a dir, espais en els quals es respectin les diferències segons unes normes mínimes de convivència consensuades a partir del diàleg intercultural i igualitari entre totes les persones que hi convivim.

Per aconseguir una societat inclusiva i intercultural, en la que totes i tots tinguem el nostre lloc més enllà del nostre origen i cultura, creiem que és necessari:

8) Tenir com a base una educació gratuïta i de qualitat per a totes i tots que contribueixi a la superació de les desigualtats socials i que lluiti contra el racisme i la xenofòbia. Una educació assentada en les experiències positives i en el respecte per la diferència cultural, que busqui sempre la igualtat de resultats i afavoreixi una relació fluïda entre escola i comunitat.

9) Possibilitar l'aprenentatge de la llengua pròpia de la societat d'acollida a través de cursos i espais d'acollida on també es faciliti l'accés a treballs que facin de pont cap a la inclusió social plena.

10) Portar endavant mesures polítiques d'acció afirmativa que garanteixin la igualtat de resultats per a totes les persones que conformen la societat i en tots els àmbits de la vida, assegurant que

totes les persones puguin accedir als recursos que cobreixen les seves necessitats bàsiques, entre els quals entren treball, habitatge, educació, sanitat, etc..

11) Trencar amb les barreres que impedeixen que les persones immigrades puguin ocupar llocs laborals pels quals estan qualificades, tant per la seva formació com per la seva experiència laboral i aptituds. Per això, s'han de facilitar eines de reconeixement i acreditació de les experiències prèvies tant de les persones immigrades com de les autòctones.

12) Proporcionar programes d'atenció especial per als casos més vulnerables, especialment per a aquelles persones que han patit tràfic humà o que van viure en situació de conflicte o guerra.

13) Protegir a totes les persones contra les injustícies, tenint especialment en compte a les persones amb necessitat de protecció internacional.

14) Tenir una idea àmplia dels motius que poden generar una migració. Generalment, s'entenen les migracions tan sols des del punt de vista econòmic, però també existeixen motius polítics, personals, familiars o de formació.

15) Fomentar campanyes d'informació i sensibilització en els països d'arribada per a que totes les persones puguin tenir un major coneixement sobre temes d'immigració, com qui són les persones immigrants, què fan, com contribueixen a l'enriquiment de les nostres societats, etc. Aquestes campanyes són també una forma de superar actituds racistes i xenòfobes cap a la immigració.

16) Acabar amb la mirada compassiva cap a les persones immigrades; a través d'aquesta mirada es disminueix el seu valor i les seves capacitats com a persones, no reconeixent la valentia d'aquestes persones que han deixat enrere una vida al seu país per buscar nous horitzons.

17) Entendre que les persones immigrades són primer de tot persones que, com totes, tenen necessitat de relacionar-se, de desenvolupar la seva pròpia opció de vida i de participar de la societat en la qual viuen.

18) Posar un èmfasi especial en promoure la presència de dones immigrades en tots els àmbits de la societat, ja que es poden trobar en situacions de doble exclusió, per raons de gènere i d'origen.

19) Exigir als mitjans de comunicació que donin una visió justa de les persones immigrades, lluny dels estereotips i dels etiquetatges que tant de mal han fet per a la convivència.

